

Gymnázium Chotěboř

Adresa: 583 01 Chotěboř, Jiráskova 637

Tel.: 569669361, 775669361,

www: www.gch.cz, e-mail: gch@gch.cz

Přijímací zkouška z českého jazyka (čtyřleté studium) – 1. termín 22. 4. 2014

A. PRAVOVISNÉ CVIČENÍ

Vyhledejte v textu všechny pravopisné chyby a opravte je (nadepište správné znění).

Domy a ulice ve Středověku

Středověké domy bývali dřevěnné, později kamenné stavby, které sloužily k bydlení i k řemeslné výrobě. Lidé je budovaly s cihel, někdy i omítali. Štíty střech přesahovaly do ulice a stínily jí. Zdobily je četné vykýře. U rohových domů se do zdi vestavovaly patníky, které sloužily jako ochrana před těžkými povozi. Dveře domu se často pobýjely plechem. Mnohého z vás by zřejmě překvapily středověké ulice. Ležely na nich odpadky a kusy zbylých dřev. Volně tam běhali vepři a kozy, štěkali zaběhlý psy a kejhaly husy. Ze dvorů vytékaly strouhami nečistoty. Z nečistot které se kupily na březích Vltavy, vznikaly epidemie. Přenašeči se stávaly myši a krysy. Lidé vykuřovali své domácnosti, zvykem bylo též vázat si vonné uzlíčky, které pak nosili zavješené na krku. V Praze se kupy smetí obvykle sypaly i do Vltavy. Teprve roku 1564 vydala městská rada zákas, aby byly zplašky vypouštěny přímo do ulic a do řeky.

B. JAZYKOVÝ ROZBOR

Řešte úkoly k danému souvětí.

Až na konci letošního roku opustíme základní školu, musíme si jasně uvědomit, že nás po prázdninách čeká náročnější studium, jež nám umožní dobře se připravit pro život v naší společnosti.

1. Určete **druh slova**: dobře, naši. _____
2. U tvaru život určete všechny **mluvnické kategorie**. _____
3. U slovesného tvaru opustíme určete z textu **čas a vid**. _____
4. U slovesa uvědomit si utvořte **druhou osobu čísla jednotného v podmiňovacím způsobu minulém**. _____
5. Určete **druh zájmena** nás. _____
6. Určete z textu druhy těchto **větných členů**: na konci, společnosti. _____
7. Určete z textu **počet vedlejších vět** (číslicí), jejich **spojovací výrazy** podle pořadí v souvětí, **druhy vedlejších vět** podle pořadí v souvětí.
_____
8. Určete **druh** daného **souvětí**. _____
9. Odůvodněte, proč **přívlastky** letošního školního v textu nejsou odděleny čárkou.
_____
10. Slovo **náročnější** nahradte **jiným slovem stejného nebo podobného významu** (ve 2. stupni). _____

C. DALŠÍ ÚKOLY NEVYPLÝVAJÍ ZE SOUVĚTÍ

Rozlišujte slova **mnohoznačná (M)** a **homonyma (H)**.

Trenér přišel s digitálními **stopkami**. – Trhali jsme třešně i se **stopkami**. (____)

Na **hřbetu** knihy je její název. – Bez sedla se na **hřbetu** koně neudržel. (____)

Spadl **lístek** z javora. – Dostal jsem **lístek** na koncert. (____)

K následujícím slovům uveďte antonyma:

- den - _____, pozdě - _____, láska - _____,

bdít - _____, hluboký - _____, nic - _____.

Uvědomte si základní význam tučně vytištěných slov a rozhodněte, zda se pojmenování přeneslo na základě **metafory (A)** nebo **metonymie (B)**.

V dále se modral horský **hřeben**. (A – B)

Vláda schválila novelu zákona. (A – B)

Doma máme spoustu nahrávek **Mozarta**. (A – B)

Zuby kotoučové pily byly tupé. (A – B)

D. LITERATURA

Doplňte chybějící údaje.

Divadelní hru RUR napsal(a): _____

Dvojicí herců Osvobozeného divadla byli: _____

Hamleta napsal(a): _____

Haškova Švejka ilustroval: _____

Divou Báru napsal(a): _____

Řešení a hodnocení

A. PRAVOPISNÉ CVIČENÍ - řešení

Celkově je zde 20 pravopisných prohrěšků. U pravopisného cvičení je možné získat 10 bodů. Za každou správně označenou chybu žák získává +0,5 bodu, za každou chybu navíc je mu 0,5 bodu odečteno. Minusové body se neudělují.

Domy a ulice ve středověku

Středověké domy **bývaly dřevěné**, později kamenné stavby, které sloužily k bydlení i k řemeslné výrobě. Lidé je **budovali z** cihel, někdy i omítali. Štíty střech přesahovaly do ulice a stínily **ji**. Zdobily je četné **vikýře**. U rohových domů se do zdi vestavovaly patníky, které sloužily jako ochrana před těžkými **povozy**. Dveře domu se často **pobíjely** plechem. Mnohého z vás by **zřejmě** překvapily středověké ulice. Ležely na nich odpadky a kusy **zbylých** dřev. Volně tam běhali vepří a kozy, štěkali **zaběhlí psi** a kejhalo husy. Ze dvorů vytékaly strouhami nečistoty. Z nečistot, které se kupily na březích Vltavy, vznikaly epidemie. Přenašeči se stávaly myši a krysy. Lidé vykuřovali své domácnosti, zvykem bylo **těž** vázat si vonné uzlíčky, které pak nosili **zavěšené** na krku. V Praze se kupy smetí **obvykle** sypaly i do Vltavy. Teprve roku 1564 vydala **městská** rada **zákaz**, aby byly **splašky** vypouštěny přímo do ulic a do řeky.

B. JAZYKOVÝ ROZBOR – řešení

1. příslovce, zájmeno ○ 1 bod
2. rod mužský neživotný, číslo jednotné, 4. pád, hrad ○ 1 bod
3. budoucí, dokonavý ○ 1 bod
4. *byl by sis uvědomil, byl bys býval ... býval by sis uvědomil* ○ 1 bod
5. osobní ○ 1 bod
6. příslovečné určení času, přívlástek neshodný ○ 1 bod
7. 3; až, že, jež; příslovečná časová, předmětná, přívlástková ○ 1 bod
8. podřadné ○ 1 bod
9. přívlástek postupně rozvíjející, mezi přívlásky není slučovací poměr; nejde o přívlástek několikanásobný; přívlástek letošní rozvíjí školní rok apod. ○ 1 bod
10. obtížnější, namáhavější, nesnadnější apod. ○ 1 bod

C. DALŠÍ ÚKOLY NEVYPLÝVAJÍ ZE SOUVĚTÍ

Rozlišujte slova **mnohoznačná** (M) a **homonyma** (H).

Trenér přišel s digitálními **stopkami**. – Trhali jsme třešně i se **stopkami**. (H)

Na **hřbetu** knihy je její název. – Bez sedla se na **hřbetu** koně neudržel. (M)

Spadl **lístek** z javora. – Dostal jsem **lístek** na koncert. (M)

Celé správně ...

○ 2 body

1 chyba ...

○ 1 bod

K následujícím slovům uveďte antonyma:

- den - noc, pozdě - časně, láska - nenávisť, bdít - spát, hluboký - mělký, nic - všechno.

Celé dobře ...

○ 1 bod

*Uvědomte si základní význam tučně vtištěných slov a rozhodněte, zda se pojmenování přeneslo na základě **metafory** (A) nebo **metonymie** (B).*

V dále se modral horský **hřeben**. (A – B)

Vláda schválila novelu zákona. (A – B)

Doma máme spoustu nahrávek **Mozarta**. (A – B)

Zuby kotoučové pily byly tupé. (A – B)

Celé dobře ...

○ 2 body

1 chyba ...

○ 1 bod

D. LITERATURA

Doplňte chybějící údaje.

Divadelní hru RUR napsal(a): **Karel Čapek**

○ 1 bod

Dvojjící herců Osvobozeného divadla byli: **Jan Werich, Jiří Voskovec**

○ 1 bod

Hamleta napsal(a): **William Shakespeare**

○ 1 bod

Haškova Švejka ilustroval: **Josef Lada**

○ 1 bod

Divou Báru napsal(a): **Božena Němcová**

○ 1 bod